

## VILNIAUS UNIVERSITETO DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                    |           |               |                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|---------------|---------------------|
| Mokslas, sritis/ys, kryptis/ys (kodai)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Medicinos ir sveikatos mokslai (M 000): Medicina (M 001)                                           |           |               |                     |
| Fakultetas, Institutas, Katedra /Klinika                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Medicinos fakultetas<br>Klinikinės medicinos institutas<br>Vidaus ligų ir šeimos medicinos klinika |           |               |                     |
| Dalyko pavadinimas (ECTS kreditai, val.)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Dauginių ligų priežiūros pagrindai šeimos medicinoje<br>5 kreditai (135 val.)                      |           |               |                     |
| Dalyko studijų būdas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Paskaitos                                                                                          | Seminarai | Konsultacijos | Individualus darbas |
| ECTS kreditai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | -                                                                                                  | 0.5       | 1.5           | 3                   |
| Dalyko vertinimo būdas (vertinama 10 balų sistemoje)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Egzaminas vykdomas raštu. Pateikiami 3 klausimai.                                                  |           |               |                     |
| DALYKO KURSO TIKSLAS                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                    |           |               |                     |
| Išmokyti studijuojančius doktorantus taikyti pagrindinius šeimos medicinos principus prižiūrint dauginėmis ligomis sergančius pacientus.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                    |           |               |                     |
| PAGRINDINĖS DALYKO TEMOS                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                    |           |               |                     |
| Pagrindinės šeimos gydytojo kompetencijos: pirminės sveikatos priežiūros valdymas, į asmenį orientuota priežiūra, specifiniai problemų sprendimo įgūdžiai, visapusiškas požiūris, orientacija į bendruomenę, holistinis modelis. Dauginių ligų paplitimas. Dauginių ligų poveikis sveikatos priežiūros išteklių naudojimui. Dauginės ligos ir pirminė sveikatos priežiūra. Daugialypės ligos ir į pacientą orientuota priežiūra. Dauginės ligos ir elektroniniai įrašai sveikatos priežiūros sistemoje. Gydomo našta ir daugialypės ligos. Dauginės ligos ir psichikos sveikata. Dauginių ligų įtaka sveikatos priežiūros kokybei ir saugai. Dauginių ligų pasekmės sveikatos politikai. Dauginių ligų išiečių optimizavimas. Daugialypių ligų apibrėžimas ir susijusi terminija. Iššūkiai, kylantys dėl bendro sutarimo dėl apibrėžimo trūkumo. Problemos mastas ir poveikis. Aprašomoji epidemiologija: daugelio ligų paplitimas ir dažnis. Aprašomoji epidemiologija: daugelio ligų modeliai. Silpnumo vertinimas. Daugialypių ligų įtaka pacientų gyvenimui. Daugialypių ligų įtaka globėjams. Daugialypių ligų įtaka sveikatos priežiūros specialistams. Ekonominė daugelio ligų našta. Poliligitumą lemiantys veiksniai bei kylantys šių reiškinių suvokimo iššūkiai. Galimi daugialypį susirgimą lemiantys veiksniai. Sąlygų sancaupų determinantai. Dauginių ligų valdymas. Dauginių ligų prevencija. Dabartinės dauginių ligų gydymo strategijos. Sveikatos priežiūros modeliai, skirti gydyti pacientus, sergančius įvairiomis ligomis. |                                                                                                    |           |               |                     |
| SVARBIAUSIA REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                    |           |               |                     |
| 1. Lee JE, Lee J, Shin R, Oh O, Lee KS. Treatment burden in multimorbidity: an integrative review. BMC Prim Care. 2024 Sep 28;25(1):352. doi: 10.1186/s12875-024-02586-z. PMID: 39342121; PMCID: PMC11438421.<br>2. Álvarez-Gálvez J, Ortega-Martín E, Carretero-Bravo J, Pérez-Muñoz C, Suárez-Lledó V, Ramos-Fiol B. Social determinants of multimorbidity patterns: A systematic review. Front Public Health. 2023 Mar 27;11:1081518. doi: 10.3389/fpubh.2023.1081518. PMID: 37050950; PMCID: PMC10084932.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                    |           |               |                     |

3. Langenberg C, Hingorani AD, Whitty CJM. Biological and functional multimorbidity- from mechanisms to management. *Nat Med.* 2023 Jul;29(7):1649-1657. doi: 10.1038/s41591-023-02420-6. Epub 2023 Jul 18. PMID: 37464031.
4. M. Boyd C, Seel Ritchie C. Addressing Multimorbidity. In: Walter LC, Chang A, Chen P, Harper G, Rivera J, Conant R, Lo D, Yukawa M. eds. *Current Diagnosis & Treatment Geriatrics*, 3e. McGraw Hill; 2021. Accessed August 29, 2022. <https://accessmedicine.mhmedical.com/content.aspx?bookid=2984&sectionid=250007164>
5. Jurevičienė, Elena; Burneikaitė, Greta; Dambrauskas, Laimis; Kasiulevičius, Vytautas; Kazėnaitė, Edita; Navickas, Rokas; Purnaitė, Roma; Smailytė, Giedrė; Visockienė, Žydrūnė; Danila, Edvardas. Epidemiology of chronic obstructive pulmonary disease (COPD) comorbidities in Lithuanian national database: a cluster analysis // *International journal of environmental research and public health*. Basel : MDPI. eISSN 1660-4601. 2022, vol. 19, iss. 2, art. no. 970, p. [1-14]. DOI: 10.3390/ijerph19020970.
6. Bliūdžius, Antanas; Purnaitė, Roma; Trinkūnas, Justas; Jakaitienė, Audronė; Kasiulevičius, Vytautas. Research on physical activity variability and changes of metabolic profile in patients with prediabetes using Fitbit activity trackers data // *Technology and health care*. Amsterdam : IOS Press. ISSN 0928-7329. eISSN 1878-7401. 2022, vol. 30, no. 1, p. 231-242. DOI: 10.3233/THC-219006.
7. Nedzinskienė, Laura; Jurevičienė, Elena; Visockienė, Žydrūnė; Ulytė, Agnė; Purnaitė, Roma; Kasiulevičius, Vytautas; Kazėnaitė, Edita; Burneikaitė, Greta; Navickas, Rokas. Structure and distribution of health care cost across age groups of patients with multimorbidity in Lithuania // *International journal of environmental research and public health*. Basel : MDPI. ISSN 1661-7827. eISSN 1660-4601. 2021, vol. 18, no. 5, art. no. 2767, p. [1-13]. DOI: 10.3390/ijerph18052767.
8. Jurevičienė, Elena; Onder, Graziano; Visockienė, Žydrūnė; Purnaitė, Roma; Petrikonytė, Dovilė; Gargalskaitė, Urtė; Kasiulevičius, Vytautas; Navickas, Rokas. Does multimorbidity still remain a matter of the elderly: Lithuanian national data analysis // *Health policy* : Elsevier Ireland Ltd. ISSN 0168-8510. eISSN 1872-6054. 2018, Vol. 122, no 6, p. 681-686. DOI: 10.1016/j.healthpol.2018.03.003.
9. Wu Y, Levis B, Sun Y, Krishnan A, He C, Riehm KE, Rice DB, Azar M, Yan XW, Neupane D, Bhandari PM, Imran M, Chiovitti MJ, Saadat N, Boruff JT, Cuijpers P, Gilbody S, McMillan D, Ioannidis JPA, Kloda LA, Patten SB, Shrier I, Ziegelstein RC, Henry M, Ismail Z, Loiselle CG, Mitchell ND, Tonelli M, Al-Adawi S, Beraldi A, Braeken APBM, Büel-Drabe N, Bunevicius A, Carter G, Chen CK, Cheung G, Clover K, Conroy RM, Cukor D, da Rocha E Silva CE, Dabscheck E, Daray FM, Douven E, Downing MG, Feinstein A, Ferentinos PP, Fischer FH, Flint AJ, Fujimori M, Gallagher P, Gandy M, Goebel S, Grassi L, Härter M, Jenewein J, Jetté N, Julião M, Kim JM, Kim SW, Kjærgaard M, Köhler S, Loosman WL, Löwe B, Martin-Santos R, Massardo L, Matsuoka Y, Mehnert A, Michopoulos I, Misery L, Navines R, O'Donnell ML, Öztürk A, Peceliuniene J, Pintor L, Ponsford JL, Quinn TJ, Reme SE, Reuter K, Rooney AG, Sánchez-González R, Schwarzbald ML, Senturk Cankorur V, Shaaban J, Sharpe L, Sharpe M, Simard S, Singer S, Stafford L, Stone J, Sultan S, Teixeira AL, Tiringier I, Turner A, Walker J, Walterfang M, Wang LJ, White J, Wong DK, Benedetti A, Thombs BD. Probability of major depression diagnostic classification based on the SCID, CIDI and MINI diagnostic interviews controlling for Hospital Anxiety and Depression Scale - Depression subscale scores: An individual participant data meta-analysis of 73 primary studies. *J Psychosom Res.* 2020 Feb;129:109892. doi: 10.1016/j.jpsychores.2019.109892. Epub 2019 Dec 13. PMID: 31911325
10. Wu Y, Levis B, Sun Y, He C, Krishnan A, Neupane D, Bhandari PM, Negeri Z, Benedetti A, Thombs BD; DEPRESSion Screening Data (DEPRESSD) HADS Group. Accuracy of the Hospital Anxiety and Depression Scale Depression subscale (HADS-D) to screen for major depression: systematic review and individual participant data meta-analysis. *BMJ.* 2021 May 10;373:n972. doi: 10.1136/bmj.n972. Erratum in: *BMJ.* 2021 May 19;373:n1231. PMID: 33972268; PMCID: PMC8107836.

#### **KONSULTUOJANTYS DĖSTYTOJAI**

1. Dalyką koordinuojantis dėstytojas: Vytautas Kasiulevičius (prof. dr.).

|                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------|
| 2. Neringa Burokienė (doc. dr.).                                           |
| 3. Jūratė Pečeliūnienė (doc. dr.).                                         |
| 4. Lina Vencevičienė (doc. dr.).                                           |
| <b>PATVIRTINTA:</b>                                                        |
| Vilniaus universiteto Medicinos ir sveikatos mokslų Doktorantūros mokyklos |
| Tarybos posėdyje: 2024 m. spalio 15 d.                                     |
| Tarybos pirmininkė: prof. Janina Tutkuvienė                                |